

Læreplan for Engelsk

*****

A: Formål og Introduktion

Formålet for undervisningen i engelsk

(Jf. § 13 i Hjemmestyrets bekendtgørelse om trinmål samt fagformål og læringsmål for folkeskolens fag og fagområder.)

§ 13. Formålet med undervisningen er, at eleverne tilegner sig viden og færdigheder, så de kan forstå talt og skrevet engelsk og udtrykke sig mundtligt og skriftligt på sproget. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at anvende sproget til oplevelse, til indsamling og udveksling af viden og informationer i skolens andre fag samt til brug for videre læring. Eleverne skal tilegne sig viden om og udvikle deres opmærksomhed på såvel form som funktion i det engelske sprog.

Stk. 2. Gennem undervisningen skal eleverne opleve, at det er værdifuldt og nyttigt for deres faglige og personlige udvikling at tilegne sig viden og indsigt gennem flere sprog. Eleverne skal ud fra egne erfaringer udvikle bevidsthed om deres muligheder i sprogtiltagelsen, og undervisningen skal gøre dem i stand til at tage et medansvar for egen læring.

Stk. 3. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever sprog som et vigtigt redskab i formidling af viden og erfaring, i samarbejde og i al menneskelig interaktion i øvrigt. Undervisningen skal tilskynde eleverne til at bruge sproget som et middel til erkendelse af egen og andre menneskers situation.

Stk. 4. Undervisningen skal give eleverne interesse for at orientere sig om kultur og levevilkår i engelsktalende lande og i den øvrige verden for dermed at øge deres indsigt i og forståelse for internationale forhold samt deres forståelse af egen kultur og dennes samspil med andre kulturer.

Bemærkninger til formålet

Formålet er bygget op således, at stk. 1 beskriver den faglige viden og de færdigheder den enkelte elev skal opnå.

Stk. 2 beskriver elevens personlige udvikling og egen anvendelse af de sproglige færdigheder, det intrapersonelle.

Stk. 3 handler om elevens forståelse og brug af færdighederne sammen med andre, det interpersonelle,

Stk. 4 beskriver elevens rolle og anvendelse af sine færdigheder både i det lokale og internationale samfund.

Fagets placering

Der undervises i engelsk på alle årgange på mellem- og ældstetrinnet.

Undervisningen skal udvikle elevernes færdigheder i at opfatte og bearbejde talt og skrevet engelsk og i at formidle egne iagttagelser, viden og oplevelser gennem både talt og skrevet sprog. Samtidig skal elevernes færdighed i at tilegne sig fremmedsprog styrkes - arbejde med indlæring af ord, strukturering af udsagn og alsidig, målrettet brug af både det talte og skrevne sprog i forbindelse med arbejdet i skolen og i forskellige sociale sammenhæng.

Engelsk skal i et vist omfang fortrinsvist på ældstetrinnet inddrages som undervisningssprog og skal fungere som redskab og middel til informationsøgning i andre fag og fagområder. Det vil således være naturligt også at inddrage relevante engelsksprogede tekster og medier i undervisningen i andre sprog og fag.

Eleverne skal vænne sig til at arbejde med og bruge engelsk også uden for den egentlige undervisning, så de udnytter de muligheder, omgivelserne giver for at bruge sproget som meddelelsesmiddel og kilde til oplevelse og viden om omverden.

Generelt skal undervisningen i alle fag - og ikke kun i sprogfagene - udvikle elevernes bevidsthed om at tilegne sig sprog og udtryksformer af forskellig slags, fremmedsprog, faglige termer, visuelle udtryk osv. Dette gøres bedst ved at arbejde på tværs af fagene og udnytte de muligheder de forskellige fagtraditioner, medier og materialer giver for en alsidig og varieret undervisning.

Generelle bemærkninger til læringssyn og arbejdsmetoder

Læreplanen bygger på den grundtanke, at den bedste indlæring sker, når undervisningen er elevcentreret med løsning af og arbejde med konkrete opgaver, som motiverer eleverne og skaber aktiv kommunikation i klassen.

Alle sprogområder, grammatik, udtale og ordforråd skal integreres, og undervisningen skal også indeholde anvisninger på læringsstrategier. Sprog læres ved, at man bruger det og ikke bare ved gentagelse og udenadslæren af grammatiske regler.

Læringsmålene og hensigten med opgaverne skal være tydelige for eleverne, så de forstår, hvorfor de arbejder på en bestemt måde, og hvad det er de skal lære.

Det er vigtigt, at der undervises i og på naturligt sprog, altså engelsk som det virkelig tales og skrives. Ikke alle bearbejdede eller særligt udarbejdede tekster forbereder eleverne på det engelske sprog, som findes uden for klasseværelset. Eleverne skal desuden gøres opmærksom på, at sproget i action- og andre underholdningsfilm ofte ikke afspejler en naturlig og acceptabel sprogbrug.

Elever er forskellige og lærer derfor på forskellige måder, så det er vigtigt at arbejde med sproget på mange forskellige måder og skifte mellem individuelt arbejde, par- og gruppearbejde og klasseundervisning.

Sprogundervisningens traditionelle hovedområder: lytte, tale, læse, skrive og arbejde med ordforråd

Lytte

Eleverne skal arbejde med at lytte til sprog - ægte lytning, hvor de ikke kan støtte sig til en skrevet tekst. De skal lære, at man lytter på forskellige måder, og at man ikke behøver at forstå hvert eneste ord. Eleverne skal arbejde med kvalificerede gæt og andre former for forforståelse, inden der lyttes, så de ved, hvad de skal lytte efter. Dette styrker koncentrationen og forbedrer helhedsforståelsen.

Der findes bånd, cd'er og videoer, der kan bruges, men eleverne skal forstå, at lyttefærdighed også udvikles, når man lytter til læreren eller til hinanden i klassen og ved par- eller gruppearbejde.

At lytte og gentage er vigtigt for udtalen og støtter opmærksomheden på grammatiske regler.

Tale

Man kan arbejde med talesproget på flere måder: ved gentagelser, gennem spørgeundersøgelser og interviews, med rollespil og i samtaler og diskussioner.

Der skal findes en balance mellem kravet om sproglig korrekthed og elevernes mulighed for at udtrykke sig personligt, men elevernes hovedformål bør være at udtrykke et indhold. Læreren kan i forløbet notere sig, hvad der skal rettes, og så tage det op i undervisningen senere.

Udtale er en vigtig del af den kommunikative kompetence og bør - som andre sprogfærdigheder - trænes i en kontekst. Især i begyndelsen er det vigtigt at øve forståelig udtale og gøre eleverne opmærksomme på de særlige lyde i engelsk, så misforståelser undgås. Det kan gøres ved, at elever gentager hørte sætninger eller dialoger. Hvis eleverne udelukkende træner deres udtale ved højtlesning, kan der være risiko for, at de tillægger sig en forkert intonation (tonehøjde og rytme) i deres udtale.

Læse

Eleverne skal lære forskellige læsestrategier, så de forstår, at der er forskellige måder at læse på, alt efter hvilket formål og hensigt læsningen har.

Elever tror desværre tit, at de kun er gode læsere, hvis de forstår hvert eneste ord i en tekst, eller læser fejlfrit op. Det er derfor vigtigt at præsentere eleverne for mange forskellige teksttyper og vise, at forskellige teksttyper kræver forskellige former for læsning.

Man kan hjælpe eleverne med deres forståelse af tekster og give dem læsestrategier ved før læsningen at forklare dem, hvordan de skal læse - om de skal læse for at få nogle særlige oplysninger, om de skal forstå alle detaljer, eller om de skal forstå hovedmeningen i teksten.

Skrive

Elever føler tit, at skriftligt arbejde er svært, fordi de tror, at de skal skrive korrekt med det samme. Men skriftligt arbejde er en nødvendig, vigtig og fornøjelig del af sprogindlæringen.

Eleverne skal lære fra begyndelsen, at det er meningsfuldt at skrive, og at det er en mulighed for at udtrykke sig personligt. Efterhånden som de tilegner sig mere sprog, vil skriftlige aktiviteter udvikle deres bevidste brug af sproget. I talesproget bruges der ofte et lille ordforråd og ufuldstændige strukturer, og meningen fremgår af situationen, mimik og kropssprog. I skriftsprog skal alle ord med, og der er tid til at kigge tilbage og tænke over, hvad der er blevet skrevet.

Det er nemmere, hvis eleverne kan arbejde sammen i par eller grupper, og der skal altid være tid nok til, at de kan arbejde med hele skriveprocessen

Det hjælper eleverne, hvis man præsenterer "en model" af det skriftlige arbejde og gør det klart, hvilken slags skrivelse og hvilket sprogbrug, det drejer sig om.

Ordforråd

Udbygning af ordforrådet er en vigtig del af sprogundervisningen. Eleverne skal forstå, at al sprogindlæring omfatter mødet med nye ord, og at der er nogle strategier, der kan bruges ved ukendte ord og vendinger uden straks at slå dem op i en ordbog. Man kan

- bruge sit kendskab til engelsk og regne ud, hvad ordet betyder,
- bruge situationen og konteksten (sammenhængen) til at gætte kvalificeret på meningen,
- bruge sine egne erfaringer til at regne betydningen og meningen af en tekst og et ord ud,

- få hjælp fra sætningsopbygningen og sammenhængen til at forstå ukendte ord i en tekst,
- se på eventuelle illustrationer,
- se på, om ordet indeholder kendte dele eller ligner ord, man allerede kender,
- bruge information fra den foregående tekst/samtale,
- spørge de andre elever eller læreren.

Organisation og arbejdsformer

Lokalet skal indrettes, så eleverne kan se hinanden og arbejde sammen. Bordene skal skubbes sammen, så de kan bruges til gruppearbejde og som "værksteder", fx til at tegne, klippe, læse og skrive. Eleverne skal have plads til at bevæge sig rundt på gulvet og tale med hinanden.

Pararbejde

Pararbejde giver eleverne mulighed til at udveksle ideer og viden, sammenligne tanker og følelser og lære af hinanden. Eleverne skal lære, at de ikke kun kan lære af læreren. Samarbejde med andre elever er en vigtig indlæringsstrategi.

Gruppearbejde

Gruppearbejde giver eleverne mulighed for at samtale - kommunikere - med hinanden. Arbejdet bliver mere fokuseret, hvis eleverne bliver bedt om at koncentrere sig om et bestemt spørgsmål eller emne. Hvis man starter en klassesamtale i små grupper, får flere elever mulighed for at tale, før hele klassen deltager.

En god gruppeaktivitet er rollespil. I den aktivitet skal man forestille at være en anden og bruge et sprog, der passer til en bestemt situation. Rollespil giver mulighed for at øve sprog i mange forskellige sammenhænge.

Når elever skal tale fremmedsprog, er det vigtigt at give dem passende tid til at forberede sig på, hvad de vil sige. Man skal – især i begyndelsen - give eleverne mulighed for at øve sig i gruppen på strukturen og funktionen af sproget, før de skal "optræde". Det kan være godt først at lade eleverne høre eksempler på, hvad de skal sige.

Gruppearbejde egner sig også godt til forskellige skriftlige arbejder. Det er udviklende både for indholdet, den sproglige korrekthed og den enkelte elev, at flere elever bidrager til arbejdet.

Klasseundervisning

Brainstorm er en aktivitet for hele klassen, hvor læreren sørger for, at alle bidrager med så mange tanker og ideer som muligt om et givet emne.

Klasseundervisning kan bruges til at give alle elever de samme informationer og instruktioner samtidigt.

Klasseundervisning kan også bruges, når alle elever skal arbejde med aktiviteter, der skal introduceres før gruppe- eller pararbejde, eller når læreren vil kontrollere, hvad eleverne allerede har af færdigheder.

Overvejelser i forbindelse med planlægning af undervisningen

En sprogundervisning, der bygger på elevernes aktive brug af sprog i klassen, skal tilrettelægges sådan, at alle elever i klassen arbejder inden for samme område og hen mod de samme læringsmål, men ikke på samme måde. Differentiering er således et spørgsmål om, at hver enkelt elev arbejder på en sådan måde, at det svarer til elevens forudsætninger og behov.

Hvis klassen for eksempel arbejder med ufoer, kan nogle elever læse faglige tekster og udarbejde længere skriftlige fremstillinger, mens andre kan skrive kortere tekster til en planche.

Ved planlægningen af et undervisningsforløb, der sigter mod, at eleverne tilegner sig de færdigheder, der er beskrevet i de udvalgte læringsmål, skal der tages hensyn til, hvilke elevaktiviteter, hvilket sprogarbejde og hvilke emneområder, tekster og andre materialer, der skal indgå i undervisningen.

Det skal overvejes, hvilke færdigheder elevaktiviteterne øver, fx om eleverne skal forstå noget eller selv udtrykke sig, og om det skal være mundtligt eller skriftligt. Der skal tænkes på, om det er en færdighed, som eleverne allerede behersker, men som skal bruges på et nyt indhold for at arbejde hen imod et nyt læringsmål.

Aktiviteterne skal hænge naturligt sammen med de valgte emneområder og tekster, og der skal være muligheder for differentiering. Dette gøres ved, at eleverne arbejder med at opnå færdighederne i læringsmålene gennem varierede aktivitetstyper, der passer til elevernes forskellige forudsætninger og behov.

Ved planlægningen af det sproglige arbejde, skal det overvejes, hvilke sproglige forhold der skal skabes bevidsthed om og øves - om der fx skal arbejdes med ordforråd, eller regler for sætningers eller teksters opbygning. Der skal tilrettelægges øvelser med det valgte sproglige indhold, så det indgår i en naturlig sproglig sammenhæng. Ligeledes skal der være mulighed for, at enkelte elever eller grupper af elever kan arbejde med opgaver inden for de områder, der volder dem vanskeligheder.

Der skal vælges emneområder og tekster, der giver eleverne muligheder for at opnå færdighederne i de udvalgte læringsmål. Det kan være skrevne tekster, lærerens tale, bånd og video eller billeder og konkrete materialer. Emneområder eller tekster vælges ud fra, hvad eleverne skal lære at forstå eller udtrykke sig omkring, og der skal tænkes på, om emnet eller situationen er kendt for eleverne, og om teksten indeholder mange eller få nye sproglige elementer. Der skal også være muligheder for differentiering ved forskellige teksttyper af varierende sværhedsgrad til forskellige elever.

Der er forskellige typer af materialer, som bruges i undervisningen. Der er indholdsmaterialer, som - enten i prosa eller i saglig tekst - i bred forstand indeholder beskrivelser af verden og derigennem bruger sproget, som det bruges naturligt. Der er procesmaterialer, som er beregnet til undervisning, og som aktiverer elevernes viden og evner, sporer dem ind på arbejdet og beskriver den ønskede proces. Derudover er der referencematerialer, som kan være ordbøger, væggrammatikker, vægordbøger eller plancher, altså oplysninger om sproget til hjælp for elevens arbejde.

Når der hentes materiale på Internettet, er det vigtigt, at læreren styrer. Læreren kan i forvejen have fundet de relevante websider og have printet dem ud og kopieret dem til eleverne som arbejdsmateriale. Eleverne bør normalt ikke sidde og bruge tid på at søge og surfe, men kun bruge de websider læreren allerede har fundet og angivet adresser på..

Der er hensigtsmæssigt, at eleverne har en solid arbejdsmappe, hvor de kan sætte deres tegninger, skriftlige arbejder, collager, plastiklommer med ordkort og andet arbejde ind i. Denne arbejdsmappe er også et godt udgangspunkt for skolens samarbejde med elevernes hjem, og for elevernes almindelige samtale med forældrene om arbejdet i skolen.

Brugsanvisning til læreplanen

Læreplanen er opstillet i fire spalter, som vist i nedenstående figur.

<i>Læringsmål</i>	<i>Forslag til undervisningen</i>	<i>Forslag til evaluering</i>	<i>Forslag til undervisningsmaterialer</i>
Kategori 1 – 4		Kategori 1 – 4	
I denne spalte anføres de obligatoriske læringsmål for faget delt op i 4 kategorier:	I denne spalte anføres forslag til undervisningsaktiviteter, -forløb og -metoder i relation til de enkelte læringsmål eller grupper af læringsmål. Forslagene skal ses som eksempler på, hvordan der kan arbejdes med de pågældende læringsmål, og er udelukkende vejledende.	I denne spalte anføres forslag til evalueringen ud fra læringsmålene i 1. spalte.	I denne spalte anføres forslag til undervisningsmaterialer – såvel materialer til elevernes brug som vejledende materialer til lærerens brug. Forslagene skal ses som eksempler på, hvilke typer af materialer, der kan anvendes i arbejdet, og er udelukkende vejledende.
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikation • Indhentning af information • Kultur og levevilkår • Systematisk sprogarbejde og sprogtilegnelse 	o o	o o	

Læringsmålene

Læringsmålene står anført i Hjemmestyrets bekendtgørelse om trinformål samt fagformål og læringsmål for folkeskolens fag og fagområder. Læringsmålene er således ligesom trinformål og fagformål fastsat af landsstyret og angiver obligatoriske, nationale standarder for undervisningens indhold.

Læringsmålene skal danne udgangspunkt for udvælgelsen af indholdet i undervisningen og dermed også for evalueringen af elevernes udbytte heraf.

Læringsmålene er alle angivet som endemål for trinnet og er formuleret som afslutninger af den indledende sætning: ”Ved afslutningen af mellemtrinnet forventes det, at eleverne...”.

Læringsmålene for alle tre trin er inddelt i fire kategorier, som er

- Kommunikation
- Indhentning af information
- Kultur og levevilkår
- Systematisk sprogarbejde og sprogtilegnelse.

Kategorierne udgør ikke skarpt adskilte delområder, men skal forstås som forskellige vinkler på og aspekter af det samlede faglige indhold. Kategoriernes rækkefølge er således ikke en angivelse af en faglig prioritering eller en rækkefølge som stoffet skal præsenteres i. Der skal fortløbende undervises i relevante læringsmål fra flere kategorier i helhedsorienterede undervisningsforløb, og det vil således være normalt at sammensætte undervisningsforløb, som inddrager udvalgte læringsmål fra forskellige kategorier (se eksemplet på et undervisningsforløb i Appendiks C1).

Rækkefølgen af læringsmålene inden for hver kategori er heller ikke udtryk for en faglig prioritering eller progression. Det er her op til læreren at vælge den vægtning og den rækkefølge, som forekommer mest hensigtsmæssig ud fra en vurdering af elevgruppens behov og interesser på det pågældende tidspunkt.

Kommunikation

Det grundliggende mål for al sprogindlæring er ønsket om at kommunikere med andre. Kommunikation bruges, når mennesker skal opbygge og videreudvikle venskaber, når man skal udveksle ideer og meninger og udføre handlinger.

Kategorien omfatter læringsmål for forskellige færdigheder: lytte, læse, tale, skrive, se og selvstændig fremstilling, både mundtlig og skriftlig.

Der er lagt vægt på indlæring af autentisk sprog og på anvendelsen af forskellige indlæringsstrategier.

Indhentning af information

Den hastigt voksende mængde af informationer fra hele verden gør det nødvendigt og vigtigt, at eleverne udvikler færdighed i og forståelse af at hente informationer fra originale kilder (fx Internet, fjernsyns- og radioudsendelser, aviser og ugeblade, reklamer og annoncer, fortegnelser og lister) for at bruge dem til meningsfuldt sprogarbejde, som er relevant og interessant for dem.

Kultur og levevilkår

Eleverne skal have mulighed for at undersøge forskelle og ligheder mellem egen kultur og andre kulturer for at udvikle deres forståelse for andre, og den rolle deres egen kultur spiller.

Systematisk sprogarbejde og sprogtilegnelse

Eleverne skal tilegne sig redskaber, så de bevidst kan arbejde med den sproglige kode, både mundtligt og skriftligt, som en støtte for udviklingen af deres kommunikative færdigheder.

Forslag til undervisningen

Det er forsøgt at komme med et eller flere undervisningsforslag til hvert læringsmål, ligesom der ind i mellem er beskrevet mere generelle forslag til undervisning. Det er hensigten, at de enkelte konkrete forslag skal give ideer og anvisninger til lignende aktiviteter med et andet indhold, således at eleverne allerede er fortrolige med arbejdsformen og derfor kan koncentrere sig om det nye sproglige indhold.

Forslag til evaluering

Forslagene til evaluering har en tæt sammenhæng med de enkelte mål, og der er forsøgt angivet forskellige evalueringsformer: lærerens observationer, elevernes selv- og indbyrdes evaluering, elevernes tilbagemelding til læreren osv. Hensigten med evalueringen er at beskrive, i hvilken grad eleverne har nået de udvalgte læringsmål, og ikke at sammenligne de enkelte elever med hinanden.

Forslag til undervisningsmaterialer

Forslag til materialer omfatter materialer fra Fællessamlingen på Pilersuiffik (katalog på skolerne) og autentiske materialer, som findes på skolens bibliotek og almindeligt uden for skolen.

Der findes mange forlagsudgivne undervisningssystemer, både fra danske, engelske og nordamerikanske forlag. Det er vigtigt at vælge undervisningsmaterialer, som angiver mange forskellige arbejds- og aktivitetsformer for eleverne, og som har en grundig og fyldestgørende lærervejledning.

Det bør ikke være en forudsætning for at deltage i engelskundervisningen, at eleverne kan dansk, så det bedste vil være at vælge engelsksprogede undervisningsbøger. Pilersuffiks Informations-samling har et udvalg af engelske udgivelser, som kan lånes til gennemsyn.

De anførte materialer skal ses som eksempler på de typer materialer, der skønnes anvendelige, og angivelserne er på ingen måde et udtryk for, at den pågældende udgivelse vurderes som værende af højere kvalitet end andre tilsvarende materialer.

Materialeangivelserne skal derfor heller ikke betragtes som udtømmende, og skolerne og de enkelte lærere opfordres til selv at foretage materialesøgninger for løbende at ajourføre skolens materialesamling til faget.

Appendiks

Efter læreplanen er indsat et appendiks C1 med et forslag til et undervisningsforløb, der omfatter udvalgte læringsmål fra de 4 kategorier.

Læringsmålene for engelsk på mellem- og ældstetrinnet

Ved afslutningen af <i>mellemtrinnet</i> forventes det, at eleverne	Ved afslutningen af <i>ældstetrinnet</i> forventes det, at eleverne
Kommunikation	
<ul style="list-style-type: none"> • kan fungere i en undervisningssituation, hvor der bruges engelsk, • kan forstå hovedindholdet og forløbet i en samtale og i en mundtlig fremstilling, hvor emnet er kendt, og spørge aktivt og relevant for at uddybe og præcisere forståelsen • er sprogligt aktive i samarbejdet med de øvrige elever i undervisningen, f.eks. i kommunikationslege og rollespil • kan forstå og gøre rede for det vigtigste indhold i aldersrelevante trykte tekster, film og video • kan videregive og fremlægge informationer om et aftalt emne støttet af illustrationer og anden ikke-sproglig fremstilling • kan udtrykke sig om egne følelser, iagttagelser, vurderinger og holdninger samt begrunde egne synspunkter, interesser og valg i uformel samtale og i forskellige korte, uformelt formulerede skrevne tekster • kan udtrykke sig personligt og kreativt i forhold til forskellige teksttyper, f.eks. fabulere, lave illustrationer, dramatisere etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • kan fungere i undervisningssituation, hvor der kun bruges engelsk • kan udveksle ideer og tanker inden for områder af personlig interesse og deltage i diskussioner om aktuelle emner • kan udtrykke begrundelser og baggrundsviden til støtte for personlige synspunkter, • kan se, lytte til og læse forskellige teksttyper og bruge dem som udgangspunkt for selvstændige fremstillinger: mundtlige, skriftlige, dramatiske og billedlige • kan bruge engelsk ubesværet i almindelige dagligdags situationer
Indhentning af information	
<ul style="list-style-type: none"> • kan skaffe sig informationer fra engelsksprogede kilder såsom trykte tekster, elektroniske medier mv. • kan finde, udvælge og sammenstille informationer, der kan belyse aftalte emner • kan planlægge interviews og andre spørgeundersøgelser og anvende information fra disse i arbejdet med aftalte emner 	<ul style="list-style-type: none"> • kan opsøge, udvælge og anvende relevante informationer om et bestemt emne i forskellige autentiske kilder, bl.a. bøger, aviser og Internettet, til selvstændig brug, herunder til arbejdet i andre fag
Kultur og levevilkår	
<ul style="list-style-type: none"> • er opmærksomme på tilstedeværelsen af engelsk sprog i deres dagligdag • beskæftiger sig med alderssvarende tekster og produktioner fra engelsksprogede medier ved at se, lytte og læse • har arbejdet med jævnaldrende børns levevilkår og interesser i et eller flere engelsksprogede lande • har beskæftiget sig med og har kendskab til engelsksproget børne- og ungdomskultur, f.eks. repræsentanter for film-, musik- og sportsliv eller andre kendte personer 	<ul style="list-style-type: none"> • er opmærksomme på og har arbejdet med det engelske sprogs stilling som internationalt fællessprog • ser, lytter til og læser tekster og produktioner fra engelsksprogede medier for at orientere sig om verden

Ved afslutningen af <i>mellemtrinnet</i> forventes det, at eleverne	Ved afslutningen af <i>ældstetrinnet</i> forventes det, at eleverne
Systematisk sprogarbejde og sprogtilegnelse	
<ul style="list-style-type: none"> • arbejder bevidst og systematisk med at udbygge deres aktive ordforråd • bruger alderssvarende ordbøger og andet referencemateriale • kender og bruger overordnede regler for sætningers opbygning og de vigtigste ordklassers anvendelse og bøjning • kender og bruger overordnede regler for tegnsætning og stavning, • kan forklare egne sproglige valg og stille forslag til andre, f.eks. i arbejdet med processkrivning • kan bruge indlærings- og kommunikationsstrategier for anvendelse af passende sproglige konventioner i forskellige sociale sammenhænge 	<ul style="list-style-type: none"> • er opmærksomme på forskelle i udtale og ordforråd i forskellige engelsktalende lande • kan arbejde bevidst med sætningens led samt tegnsætning og retstavning • kan arbejde med ordklassernes funktion i sprogopbygningen • i hovedtræk kan skelne mellem forskellige teksttyper opbygning og indhold og identificere hovedtanke og hensigten med en tekst • kan arbejde med forskellige læsestrategier, dvs. skimning, skanning, intensiv læsning og oplevelseslæsning

Læreplan for Engelsk

*****

*B: Læringsmål og forslag til undervisningen,
evaluering og undervisningsmaterialer*

Kommunikation	
Læringsmål	Forslag til undervisningen
<ul style="list-style-type: none"> • kan fungere i en undervisningssituation, hvor der bruges engelsk • kan forstå hovedindholdet og forløbet i en samtale og i en mundtlig fremstilling, hvor emnet er kendt, og spørge aktivt og relevant for at uddybe og præcisere forståelsen • er sprogligt aktive i samarbejdet med de øvrige elever i undervisningen, f.eks. i kommunikationslege og rollespil 	<p>Læreren bør tale engelsk så meget som muligt og bruge mime, kropssprog, dukker og andet til at illustrere meningen. Sproget skal være enkelt og naturligt engelsk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klassesproget - højst tre nye strukturer ad gangen - introduceres som tekst og tegninger, som hænges op. Læreren siger ordene først, eleverne gentager i kor og derefter enkeltvis. (<i>Good morning / afternoon - hello, how are you today? - goodbye - sit down, please - stand up, please - do you want to sing? - go up to the blackboard, please - go to the ..., please - find your crayons, please - pass the ..., please - sorry, I don't know - sorry, I don't understand - sorry, I can't etc.</i>). • Eleverne deles i grupper, hvor de skiftes til at være ”lærer” og bruge de øvede strukturer. <p>I løbet af trinnet introduceres efterhånden flere sociale og skolemæssige vendinger, som passer til elevernes alder, og tegninger og illustrationer med korte tekster skiftes ud efterhånden, som eleverne behersker ytringerne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Listen and do activities:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Moving about: stand on your head by the door – hop on your left foot five times</i> - <i>Listen and draw</i> - <i>Listen and colour.</i> • <u>Chain work:</u> Der bruges ordkort eller billedkort. Alle kort lægges i en bunke med bagsiden op. Elev nr. 1 trækker et kort med fx bananer. Eleven vender sig mod elev nr. 2 og siger: ”Do you like bananas?” Nr. 2 trækker et nyt kort - med æbler - og siger: ”No., I don't like bananas, but I like apples.” og vender sig mod nr. 3 og siger: ”Do you like apples?” osv. Aktiviteten kan udbygges med andre strukturer og ordforråd. <p><u>Dialogues and role play work</u> er gode mundtlige aktiviteter, fordi</p> <ul style="list-style-type: none"> - eleverne taler i første og anden person (tekster er ofte i tredje person.) - eleverne lærer at spørge såvel som at svare. - de lærer at bruge hele, korte sproglige strukturer og reagere passende. - de bruger ikke kun ord, men også andre dele af det sproglige udtryk: stemmeleje, tryk, intonation, ansigtsudtryk osv. <ul style="list-style-type: none"> • Hver elev gemmer en ting – som de kender det engelske ord for – i en lomme. Eleverne spørger hinanden to og to: <ul style="list-style-type: none"> - <i>What have you got in your pocket?</i> - <i>I'm not telling you.</i> - <i>Oh, please?</i> - <i>O. K. It's a .....</i> <p>Eleverne går rundt i klassen i 5 minutter og ”taler” med så mange, de kan nå.</p> <p>I løbet af trinnet udvikles dialoger og rollespil til at omfatte ting, der er sket, og ting som optager eleverne. Eleverne laver dialoger og rollespil om at købe ind, gå på posthuset, på sygehuset og andre dagligdags handlinger.</p>

Kommunikation	
Forslag til evaluering	Forslag til undervisningsmaterialer
<ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til, om eleverne forstår og handler efter lærerens instruktioner. • Læg mærke til, om ”lærerne” bruger alle de øvede strukturer, og om de andre elever handler korrekt. • Disse aktiviteter er gode til umiddelbart at evaluere elevernes kendskab til betegnelser, præpositioner, farver, tal og simple handlinger. • Læg mærke til, om alle elever siger de korrekte strukturer, og om eleverne kan forstå hinanden. • Læg mærke til, om alle elever deltager. 	<p>Generelle materialer Cheryl Strike: Bookless Beginners. A Collection of Games to introduce the English Language. Kaleidoscope 1997</p>

Læringsmål	Forslag til undervisningen
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Pairwork</u>: Elev A og B får hvert sit billede af det samme, men med forskellige enkeltheder, fx vejene i en by hvor det ene billede kun har vejene og det andet også forskellige bygninger. Elev A skal nu forklare Elev B, hvor husene skal være, og elev B skal spørge om placeringer. <p>I løbet af trinnet udvides aktiviteten til at omfatte mere detaljerede billeder og skrevne tekster med forskellige oplysninger i.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Mini-talks</u>: Hver elev skal forberede og derefter tale om et bestemt emne i 30 sekunder. Efter "foredraget" må holdet stille 5 spørgsmål til indholdet. Emnerne kan være: <i>my room, my favourite food, my favourite animal, my family etc.</i> Aktiviteten kan planlægges over en periode, således, at der er 2 – 3 talere hver dag. I løbet af trinnet kan aktiviteten udvides, så taletiden bliver 1 minut og emnerne bredere. • <u>Playing games</u> Eleverne spiller kort eller andre spil og bruger det rigtige sprog: "<i>It's your turn - Could I have ..., please - Who's first? Etc.</i>"
<ul style="list-style-type: none"> • kan forstå og gøre rede for det vigtigste indhold i aldersrelevante trykte tekster, film og video 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Printed texts</u> <i>Lead in</i> Emnet for teksten introduceres fx ved hjælp af illustrationerne og overskrift. Eleverne diskuterer i grupper: "<i>What we know about ... - What we don't know about ... - What we want to know.</i>" Eleverne får en liste med <i>key words</i>, fx <i>car, driver, ambulance, tree, cat</i>. Eleverne gætter på historien. <i>Vocabulary pre-teach</i> Læreren forklarer de væsentligste ord og udtryk – ikke for mange! <i>Guiding questions</i> Eleverne får på forhånd udleveret overordnede spørgsmål til teksten, så de får en grund til at læse, og så de koncentrerer sig om hovedindholdet. <i>Reading</i> Eleverne tilegner sig indholdet på forskellig måde eller ved en kombination af - at lytte til bånd - at lytte til lærerens højtlesning - selvstændig stillelæsning - besvarelse under læsningen af <i>the guiding questions</i>. <i>Student check in pairs</i> Eleverne arbejder sammen om at se på besvarelsen af <i>the guiding questions</i>. <i>Follow up</i> Teksten deles op, og eleverne deles i grupper, hvor hver gruppe laver opgaver (<i>comprehension questions- multiple choice</i>) til deres tekstdele og illustrationer. Opgaverne kopieres og deles ud, så alle elever kan arbejde med dem. <p>Angående arbejdet med video og film, se under kategorien Kultur og levevilkår.</p>

Forslag til evaluering	Forslag til undervisningsmaterialer
<ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til, om begge elever er sprogligt aktive og bruger passende spørgsmål og svar. • Læg mærke til, om sproget er nogenlunde korrekt og forståeligt. • Læg mærke til, om eleverne bruger naturligt sprog. Det skal fastholdes, at det er en sproglig aktivitet. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til, om eleverne er sprogligt aktive og bruger engelsk i diskussionerne i grupperne. • En eller flere elever skriver forslag til besvarelser på tavlen. • Opgaverne skal kunne forstås af alle og kunne besvares ud fra teksten. 	<p>Der kan bruges tekster fra undervisningsbøger eller tilpassede bøger på forskellige trin. Fællessamlingen på Pilersuiffik har mange klassesæt af forskellige sværhedsgrad.</p>

Læringsmål	Forslag til undervisningen
<ul style="list-style-type: none"> • kan videregive og fremlægge informationer om et aftalt emne støttet af illustrationer og anden ikke-sproglig fremstilling 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>A holiday brochure</u> Eleverne arbejder i grupper med at fremstille en turistbrochure om lokalsamfundet med tekst og illustrationer.
<ul style="list-style-type: none"> • kan udtrykke sig om egne følelser, iagttagelser, vurderinger og holdninger samt begrundede egne synspunkter, interesser og valg i uformel samtale og i forskellige korte, uformelt formulerede skrevne tekster 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>I think...</u> Læreren introducere et emne, fx <i>football</i>. Eleverne får tid til at tænke sig om og skal hver sige en sætning – og kun en – efter mønsteret: <i>"I think it's fun – I think it's boring – etc."</i> I løbet af trinnet udbygges aktiviteten med: <i>"I think it's .... because ....."</i> • <u>Writing</u> <i>Pre-writing</i> Elever og lærer taler og laver brainstorming om emnet. Der laves <i>mind-maps</i>, <i>vocabulary charts</i> og <i>topic vocabulary</i>. <i>Writing</i> Hurtigskrivning i 5 minutter. <i>"Don't lift your pencil from the paper."</i> <i>Rewriting</i> Eleverne arbejder sammen i små grupper og bruger deres ideer og sprog fra hurtigskrivningen til at lave en tekst. <i>Editing</i> Gruppen gennemgår deres tekst for sproglige og ortografiske fejl. <i>Publishing</i> Teksterne hænges op og eleverne går rundt og læser hinandens bidrag. Der laves en bog, som kan læses på holdet eller af andre hold.
<ul style="list-style-type: none"> • kan udtrykke sig personligt og kreativt i forhold til forskellige teksttyper, f.eks. fabulere, lave illustrationer, dramatisere etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Using texts</u> Eleverne arbejder med tekster -individuel, i par eller grupper. De kan <ul style="list-style-type: none"> - illustrere en situation eller person fra en tekst - udarbejde alternative illustrationer til teksten - "interviewe" en person fra teksten - skrive en alternativ slutning til teksten - lave en tegneserie over tekstens hovedbegivenheder.

Forslag til evaluering	Forslag til undervisningsmaterialer
<ul style="list-style-type: none"> • Brochurerne udstilles. Læg mærke til, om de indeholder faktiske oplysninger, og om der er arbejdet med opsætning og layout. 	<p>Billeder og tekster fra engelsk-, grønlandsk- og dansksprogede brochurer.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til, om eleverne behersker de passende sproglige strukturer. • Elevernes skriftlige arbejder hænges op, bruges til en fælles bog, avis eller publiceres på anden måde. De kan eventuelt bruges som læsemateriale til andre elevgrupper, som så melder tilbage om deres opfattelse af arbejdet. • Læg mærke til, om elevernes arbejder overholder genren med hensyn til sprog og layout. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Elevernes arbejder hænges op, bruges til en fælles bog, avis eller publiceres på anden måde. Eleverne vælger: den sjoveste - den mest spændende - den mest korrekt engelske - den længste - den mest interessante. • Læg mærke til, om elevernes arbejder overholder genren med hensyn til sprog og layout. 	

Indhentning af information	
Læringsmål	Forslag til undervisningen
<ul style="list-style-type: none"> • kan skaffe sig informationer fra engelsksprogede kilder såsom trykte tekster, elektroniske medier mv. • kan finde, udvælge og sammenstille informationer, der kan belyse aftalte emner 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Preparing and cooking food</u> Eleverne laver mad efter engelsksprogede opskrifter. Eleverne lærer de sproglige udtryk, samtidig med at de faktisk udfører handlingerne og bruger opskrifterne. • <u>Making posters</u> Eleverne arbejder i mindre grupper med forskellige tekster og elektroniske medier med at indsamle oplysninger, ord og udtryk samt illustrationer til en selvstændig fremstilling af et emne. Gruppen fremstiller en "poster" ud fra fastlagte kriterier (e.g. <i>Team sport: The name – where and when it started - how many players – how long is a game - how do you win – penalties – any special equipment - any special words</i>). Når arbejdet er færdigt, formulerer gruppen en række spørgsmål til deres "poster", som de øvrige elever så arbejder med at besvare.
<ul style="list-style-type: none"> • kan planlægge interviews og andre spørgeundersøgelser og anvende information fra disse i arbejdet med aftalte emner 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Hobbies</u> Eleverne laver et spørgeskema – på engelsk – til samtlige andre elever på skolen. Skemaet skal indeholde oplysninger om "age", "sex", og "hobby". Når alle skemaer er samlet ind arbejder eleverne i grupper med at lave grafiske modeller (søjlediagrammer, lagkager el.lign.) der kategoriserer de forskellige hobbies ud fra alder, køn eller andre kriterier. Grupperne forelægger deres modeller mundtligt. Andre emner til "surveys": <i>Favourite food, favourite popstars, best books, best films.</i>

Indhentning af information	
Forslag til evaluering	Forslag til undervisningsmaterialer
<ul style="list-style-type: none"> • Maden skal smage rigtigt og se rigtig ud. • Planchen skal indeholde oplysninger ud fra de fastlagte kriterier. • Spørgsmålene skal kunne besvares ud fra tekster og illustrationer på plancherne. 	<p>Der findes opskrifter i de fleste undervisningsbøger.</p> <p>A3 papir. Letlæselige fagbøger eller kopier af relevante sider fra bøger eller Internettet. Farver, lim, sakse osv.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • De færdige grafiske fremstillinger udstilles på skolen, så alle kan studere dem. De skal være overskuelige og instruktive. 	<p>Hvidt og farvet papir. Farver lim sakse.</p>

Kultur og levevilkår	
Læringsmål	Forslag til undervisningen
<ul style="list-style-type: none"> • er opmærksomme på tilstedeværelsen af engelsk sprog i deres dagligdag 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Scavenger Hunt</u> Eleverne deles i små grupper og får 30 minutter til at gå rundt i byen og på skolen og skrive alle de engelske ord og vendinger ned, de kan finde.
<ul style="list-style-type: none"> • beskæftiger sig med alderssvarende tekster og produktioner fra engelsksprogede medier ved at se, lytte og læse 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Songs</u> Eleverne kan arbejde med sangtekster på forskellige måder: <ul style="list-style-type: none"> - eleverne lytter til bånd /cd'er og skriver teksten ned. - den trykte tekst klippes i stykker efter linjerne, og eleverne samarbejder i grupper med at lytte og lægge linjerne i rigtig rækkefølge. - eleverne får udleveret den trykte tekst, hvor der mangler enkelte ord i teksten. Eleverne lytter og udfylder hullerne. Sangene skal spilles så mange gange, det er nødvendigt, for at eleverne kan løse opgaverne. • <u>Videos</u> Alt efter indhold kan eleverne arbejde med: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Prediction</i>: Videobåndet stoppes midt i et handlingsforløb. Eleverne gætter på, hvad der sker. - <i>Predicting the dialogue</i>: Videobåndet stoppes midt i en dialog. Eleverne gætter på, hvad der derefter siges. - <i>Blind viewing</i>: Sekvenser afspilles uden billede. Eleverne lytter og forsøger at gætte sig til billedsiden - <i>What happened?:</i> Videobåndet startes midt i eller i slutningen af en handlingmættet sekvens. Eleverne gætter på, hvad der er sket før. - <i>Who said that?:</i> Eleverne får en liste med replikker. Mens de ser videoen arbejder de sammen om at finde ud af, hvem der sagde hvad. - <i>In what order?:</i> Eleverne får udleveret strimler med replikker fra en sekvens. Mens de lytter lægger de replikkerne i rigtig rækkefølge. Eleverne diskuterer først deres forslag i par eller grupper. <p>I løbet af trinnet vælger eleverne selv tekster, sange eller videoer, som de vil arbejde med alene eller i grupper.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • har arbejdet med jævnaldrende børns levevilkår og interesser i et eller flere engelsksprogede lande 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>How do they live?</u> Læreren udvælger relevante adresser på Internettet, hvor der findes oplysninger om skolegang, sport og fritid. Eleverne finder de pågældende sider på nettet, vælger ud og printer de sider ud, de vil bruge i det videre arbejde. Eleverne arbejder i grupper enten med hvert sit land: "<i>Being 12 years old in New Zealand / Australia / England / USA / Canada / Scotland / Ireland / Northern Ireland / South Africa</i> ", eller med tværgående emner "<i>Being at school in ....., Sports in ....., Out of school in ...</i> " De bearbejdede oplysninger præsenteres i mundtlige fremstillinger, som støttes af illustrationer, og hvor det er muligt bagefter at stille uddybende spørgsmål.
<ul style="list-style-type: none"> • har beskæftiget sig med og har kendskab til engelsksproget børne- og ungdomskultur, f.eks. repræsentanter for film-, musik- og sportsliv eller andre kendte personer 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Who's who?</u> Eleverne vælger enkeltvis eller i små grupper en historisk eller nutidig person, de vil arbejde med, og udarbejder på et A4 papir et CV for personen.

Kultur og levevilkår	
Forslag til evaluering	Forslag til undervisningsmaterialer
<ul style="list-style-type: none"> • Ordlisterne hænges op og gennemgås. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne synger med efterhånden som teksten fremkommer. • Læg mærke til, om eleverne arbejder aktivt med at forstå videoen: <ul style="list-style-type: none"> - om de bruger deres kendskab til engelsk som grundlag til at gætte - om de bruger situationen og konteksten (sammenhængen) til at gætte kvalificeret - om de bruger deres egne erfaringer til at regne sammenhængen og meningen ud. - om de får hjælp fra sætningsopbygningen og sammenhængen til at forstå ukendte ord - om de ser på, om ord indeholder kendte dele eller ligner ord, de allerede kender. - om de bruger information fra den foregående handling/samtale. - om de spørger de andre elever eller læreren. 	<p>Bånd / cd med tilhørende trykte tekster. Der er gode muligheder for at finde sangtekster på Internettet.</p> <p>www.lyrics.ch www.lyricsHQ.com http://skdesigns.com/internet/music/lyrics.htm</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Elevernes arbejde udstilles. Læg mærke til, om de indeholder faktiske oplysninger, og om der er arbejdet med opsætning og layout. 	<p>På adressen: www.haderslev.dlh.dk/linksPOM findes mange links til brugbare Internetadresser.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • CV'erne hænges op, så alle kan læse dem. De skal indeholde relevante oplysninger om personen og være læselige og forståelige. 	

Systematisk sprogarbejde og sprogtilegnelse	
Læringsmål	Forslag til undervisningen
<ul style="list-style-type: none"> • arbejder bevidst og systematisk med at udbygge deres aktive ordforråd 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Labelling articles in the classroom</u> Eleverne peger på skift på de ting i klassen, de gerne vil have navnet på. Andre elever kommer med ordet, slår det op i en billedordbog, eller læreren giver ordet. Ordet skrives på tavlen. Til sidst laver eleverne skilte efter ordene på tavlen, sætter dem på tingene og skriver ordene i deres hæfte. • <u>Student-generated dictations</u> Eleverne finder hver 5 ord, de andre skal stave.
<ul style="list-style-type: none"> • bruger alderssvarende ordbøger og andet referencematerialer 	<p>Læreren udarbejder ordlister til</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Dictionary games</u> <i>Odd man out:</i> - car, bus, lorry, teacher - ship, canoe, bucket, boat <i>Find the opposite:</i> - tall - fat - clever - bad - <i>Find the synonym:</i> - nice - kind - cold - <i>Which of these are blue?:</i> - sea - sky - tomato - grapes - <i>Which of these can you eat?:</i> - egg - fork - crab - cat -.
<ul style="list-style-type: none"> • kender og bruger overordnede regler for sætningers opbygning og de vigtigste ordklassers anvendelse og bøjning • kender og bruger overordnede regler for tegn-sætning og stavning 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Scrambled sentences</u> Læreren skriver et antal forskellige sætninger med det sproglige og grammatiske indhold, der skal arbejdes med, på papirstrimler. Strimlerne klippes i stykker ord for ord. Elevgrupperne får hver en ituklippet sætning og arbejder med at danne den rigtige sætning. Når grupperne er færdige, roder de ordene sammen igen og går videre til næste. Aktiviteten kan også bruges til enkeltord, hvor bogstaverne klippes fra hinanden eller til tekstafsnit, hvor sætningerne klippes fra hinanden. • <u>The runitaltogether dictation</u> Læreren deler en runitaltogether tekst ud. Eleverne arbejder sammen to og to med at sætte streger mellem ordene. Eleverne dikterer efter tur teksten til læreren, som skriver den rigtige tekst på tavlen. Eleverne laver selv diktater til hinanden. • <u>Using pictures</u> Eleverne får et billede hver. De ”tømmer” det for ord ved at skrive: <i>the nouns (names of persons, places, things, ad activities),</i> <i>the adjectives (how persons and things are and look)</i> <i>the verbs (what persons and things do)</i> i hver sin spalte på et stykke papir. Derefter laver de korrekte sætninger ved at vælge ord fra de tre ordklasser.

Systematisk sprogarbejde og sprogilegnelse	
Forslag til evaluering	Forslag til undervisningsmaterialer
<ul style="list-style-type: none"> • Efter et stykke tid fjernes skiltene, og eleverne spørger hinanden: "What's that?" 	
<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne laver opgaver til hinanden. 	<p>Pamela Schaub: Breakthrough Dictionary – Longman 1984 Bogen er inddelt i 30 emner med ordene i alfabetisk orden, og mange ord er illustrerede. (2000 ord)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til om eleverne bruger deres kendskab til sætningsstrukturer, fx leder efter udsagnsleddet først. • Læg mærke til, om eleverne bruger deres kendskab til stavning for at løse opgaven. • Hver elev viser sit billede og "sine tre bedste" sætninger. Læg mærke til, om eleverne bruger deres kendskab til ordklassernes anvendelse i opbygningen af sætninger. 	

Læringsmål	Forslag til undervisningen
<ul style="list-style-type: none"> • kan forklare egne sproglige valg og stille forslag til andre, f.eks. i arbejdet med processkrivning 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>A Story quiz</u> Læreren vælger en tekst, som er ukendt for eleverne og laver 6 – 7 <i>comprehension questions</i> til den. Spørgsmålene skrives på hvert sit stykke papir, og der kopieres et sæt spørgsmål til hver gruppe. Grupperne diskuterer nu rækkefølgen af spørgsmålene og lægger dem derefter i den rækkefølge, gruppen synes er bedst. Derefter diskuterer og udarbejder gruppen et svar til hvert spørgsmål og skriver det vedtagne svar bag på hvert spørgsmål. Grupperne fortæller nu - ud fra deres egne svar - hver deres version af historien til hele holdet. Alle elever læser derefter den oprindelige tekst.
<ul style="list-style-type: none"> • kan bruge indlærings- og kommunikationsstrategier for anvendelse af passende sproglige konventioner i forskellige sociale sammenhænge 	<p>Indlærings- og kommunikationsstrategier kan ikke øves som selvstændige discipliner, men skal indgå i hele undervisningen. I forbindelse med de forskellige aktiviteter skal læreren gøre eleverne opmærksomme på, at de skal bruge gestik og mimik, bruge konteksten til forståelse, ikke være bange for at lave fejl og ikke bare spørge læreren, men også de andre elever. Eleverne skal forstå, at man kun lærer sprog ved at arbejde med det, ved at gætte og lave fejl. Man lærer at tale ved at tale, at skrive ved at skrive, at formulere sig ved at prøve at gøre det.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der arbejdes med strukturerne: <i>I'm sorry, I don't know</i> <i>I don't understand.</i> <i>I beg your pardon – Pardon?</i> • Der skal arbejdes med anvendelsen af “<i>please</i>” og “<i>thank you</i>”, fx i dialoger, hvor der bruges følgende strukturer: <i>Good morning / afternoon</i> <i>Good bye</i> <i>Can I ....., please</i> <i>Pass the ....., please</i> <i>Thank you</i> <i>No, thank you</i> <i>Yes, please.</i>

Forslag til evaluering	Forslag til undervisningsmaterialer
<ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til, om alle elever deltager i diskussionerne, begrundet deres sproglige valg og stiller forslag til løsningen af opgaven. Diskussionen må gerne være på modersmålet, men det færdige arbejde skal være på engelsk. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til, om eleverne bruger gestik og mimik. • Læg mærke til, om eleverne bruger sammenhængen til forståelse, og lytter efter det vigtigste. • Læg mærke til, om eleverne er villige til at løbe en risiko og acceptere fejl. • Læg mærke til, om eleverne samarbejder med jævnaldrende. • Læg mærke til, om eleverne øver sig i at bruge sproget. 	

Læreplan for Engelsk

*****

C: Appendiks

Appendiks C1 - Forslag til et undervisningsforløb: "Food"

Bekendtgørelsens læringsmål er angivet med kursiv i spalten "læringsmål". Forslag til, hvordan læringsmålene kan sættes sammen og gøres konkrete i et undervisningsforløb, er angivet herefter med almindelig lodret skrift.

Læringsmål	Forslag til undervisningen
<p>Systematisk sprogarbejde og sprogtilegnelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbejder bevidst og systematisk med at udbygge deres aktive ordforråd - Eleverne skal kunne navnene på almindelige madvarer og retter. 	<p>Undervisningsforløbet er rettet imod begynderundervisningen. Det er beregnet til at strække sig over 7 - 9 klokketimer, som lægges som moduler med mindst 2 timer i hvert.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Billeder eller medbragte madvarer og emballager bruges til at præsentere ordforrådet. Under præsentationen spørger læreren nogle elever: "<i>Do you like...?</i>", og "<i>Do you have ... for breakfast?</i>" Eleverne svarer "<i>yes</i>" eller "<i>no</i>". Læreren spørger: "<i>Who likes...?</i>" "<i>Who doesn't like ...?</i>" Eleverne rækker hånden op
<p>Kommunikation:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan udtrykke sig om egne følelser, iagttagelser, vurderinger og holdninger samt begrunde egne synspunkter, interesser og valg i uformel samtale og i forskellige korte, uformelt formulerede skrevne tekster - Eleverne skal kunne sige, hvilken mad, de kan lide og ikke lide <p>Systematisk sprogarbejde og sprogtilegnelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbejder bevidst og systematisk med at udbygge deres aktive ordforråd - Eleverne skal lære udtryk som: "I like..." "I don't like ..." "Do you like ...?" "Would you like to have ... ?" "Yes, please" "No, thank you" 	<ul style="list-style-type: none"> • Billeder og konkrete ting spredes ud på et bord, og læreren beder eleverne efter tur at pege på tre ting, de godt kan lide og tre ting, de ikke kan lide, mens de siger: "<i>I like ...</i>" og "<i>I don't like ...</i>" • Eleverne går rundt i klassen og spørger hinanden: "<i>Do you like ...?</i>" og svarer med "<i>Yes, I do</i>", eller "<i>No, I don't</i>". • Eleverne går rundt i klassen og spørger hinanden: "<i>Would you like to have ...?</i>" og svarer med "<i>Yes, please</i>" eller "<i>No, thank you / thanks</i>". • Der laves to lister på opslagstavlen. Den ene med hele holdets "<i>our favourite food</i>" den anden med "<i>we don't like</i>"
<p>Systematisk sprogarbejde og sprogtilegnelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbejder bevidst og systematisk med at udbygge deres aktive ordforråd - Eleverne skal lære ord og sætningsstrukturer, der hører til enkel madlavning og spising <p>Kommunikation:</p> <ul style="list-style-type: none"> • er sprogligt aktive i samarbejdet med de øvrige elever i undervisningen (fx i kommunikationslege og rollespil) 	<ul style="list-style-type: none"> • Billeder og illustrationer bruges til, at eleverne laver spil, (billedlotteri, memory, domino), som de så spiller med for at øve ordforrådet.

Forslag til evaluering	Forslag til undervisningsmaterialer
<ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til, om alle elever deltager og viser forståelse gennem enkle svar eller ved at række hånden op. 	<p>Billeder, samlet af læreren og eleverne</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne lærer "deres" sætninger udenad, stiller op i rækker og skiftes til at sige en sætning ad gangen. • Læg mærke til, om alle elever deltager. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne siger ord og sætningsstrukturer højt, mens de spiller. Læg mærke til, om eleverne hjælper hinanden. 	<p>Billeder, kort, pap eller karton til at lave spil med. Lim og sakse</p>

Læringsmål	Forslag til undervisningen
<p>Indhentning af informationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan skaffe sig informationer fra engelsksprogede kilder såsom trykte tekster, elektroniske medier mv. <p>- Eleverne skal kunne forstå simple lyttetekster om mad og spisning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Læreren - eller en anden - indtaler korte lyttetekster på bånd i almindeligt tale-tempo. Fx en forklaring til en tegning, hvor eleverne skal tegne streger mellem personer og madvarer. Dette kan være en tegning med en dreng, en pige, en mor og en far, rundt om dem små enkle tegninger af et æg, en sandwich, en sodavand, et glas mælk, en kop kaffe et æble, en jogurt. <p>Båndtekst: <i>"This is Mary and Peter and their father and mother. They are having breakfast. Daddy only wants a cup of coffee, but mummy is having an egg and an apple with a glass of milk. Peter and Mary are having yoghurt with milk"</i>) Eleverne skal høre båndet flere gange.</p> <p>Tilsvarende enkle lyttetekster med tilhørende tegninger kan laves med andre måltider, besøg på restaurant og indkøb i butikker.</p>
<p>Kultur og levevilkår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • er opmærksomme tilstedeværelsen af engelsk sprog i deres dagligdag <p>Systematisk sprogarbejde og sprogtil-egnelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbejder bevidst og systematisk med at udbygge deres aktive ordforråd <p>- Eleverne skal kunne købe ind på engelsk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne præsenteres for små indkøbsdialoger, hvor læreren "køber ind" hos en elev: <i>"I would like to have ..., please"</i> <i>"Here you are"</i> <i>"Thank you. How much is it?"</i> <i>"Two pounds fifty, please"</i> <p>Eleverne "køber ind" to og to og bytter roller undervejs. Hvis holdet i forvejen har "en butik" i klassen bruges den.</p>
<p>Kommunikation:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan udtrykke sig om egne følelser, iagttagelser, vurderinger og holdninger samt begrunde egne synspunkter, interesser og valg i uformel samtale og i forskellige korte, uformelt formulerede skrevne tekster. <p>- Eleverne skal kunne udvælge og beskrive lokal mad og noget "fremmed" mad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Holdets arbejder i grupper, således, at en gruppe arbejder med <i>"our favourite food for breakfast"</i>, en gruppe med <i>"our favourite food for lunch"</i>, en gruppe med <i>"our favourite food for supper"</i>, og en gruppe med <i>"our favourite birthday meals"</i>.
<p>Kommunikation:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan forstå og gøre rede for det vigtigste indhold i aldersrelevante tekster <p>- Eleverne skal høre historier om mad</p> <p>Kultur og levevilkår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskæftiger sig med alderssvarende tekster og produktioner fra engelsksprogede medier ved at se, lytte til og læse <p>- Eleverne skal synge sange og sige remser om mad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En eller to gange i hvert modul samler læreren eleverne rundt om sig og læser - og viser - en historie, eller øver en sang eller en remse.

Forslag til evaluering	Forslag til undervisningsmaterialer
<ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til, om eleverne lytter efter de oplysninger, de skal bruge og ikke giver op, fordi de ikke forstår det hele. 	<p>Lyttetekster</p> <p>Oxford University Press Wendy Scott: Are you listening?</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne skal bruge sprog og ikke bare pege eller lave selvbetjening. 	<p>Emballage og tegninger af varer med engelsk navne.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Grupperne præsenterer deres arbejde mundtligt eller skriftligt, som en collage, en liste, et rollespil eller en historie. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til, om elevernes ansigtsudtryk viser forståelse af indholdet. Læg mærke til, om alle synger og remser med. 	<p>Billedbøger: Hamish Hamilton Eric Carle: "The Hungry Caterpillar" Andersen Press Tony Ross: "I want my dinner"</p> <p>Sange og remser: "Hot Cross Bunsf" "The Muffin man" "Fish, fish all in a dish" "One potato, two potato" "Pat a caka" Longman J. Dakin: Songs and Rhymes for the Teaching of English (med bånd)</p>

Læringsmål	Forslag til undervisningen
<p>Indhentning af informationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan skaffe sig informationer fra engelsksprogede kilder såsom trykte tekster, elektroniske medier mv. <p>Kommunikation:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan videregive og fremlægge informationer om et aftalt emne med støtte i illustrationer og anden ikke-sproglig fremstilling - Eleverne skal kunne følge enkle opskrifter og kunne give instruktioner om simple retter <p>Systematisk sprogarbejde og sprogtilegnelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbejder bevidst og systematisk med at udbygge deres aktive ordforråd - Eleverne skal lære ord og sætningsstrukturer, der hører til enkel madlavning: "First we ..., then we ..., and then ..." "I've got ...," "Have you got...?" 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvis eleverne skal lave "rigtig" mad, behøver det ikke være noget, der skal bruges komfur til. Det kan være blandet salat, sandwicher, desserter el. lign. Læreren tegner og skriver på tavlen eller overhead projektor, mens eleverne laver brainstorm om spørgsmålene: "What do we need to have?" "What do we do first?" "And after that?" Når der er lavet en fælles opskrift med råvarer og fremgangsmåde, tegner og skriver eleverne den i deres mappe.
<p>Kultur og levevilkår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har arbejdet med jævnaldrende børns levevilkår og interesser i et eller flere engelsksprogede lande - Eleverne skal kunne "sidde til bords" på engelsk <p>Systematisk sprogarbejde og sprogtilegnelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbejder bevidst og systematisk med at udbygge deres aktive ordforråd - Eleverne skal lære ord og sætningsstrukturer, der hører til spisning "Can I have ..., please?" "I'd like ..., please" "Yes, please" "No, thank you - No, thanks" 	<ul style="list-style-type: none"> • Læreren køber ind, og eleverne laver derefter den valgte mad ud fra deres opskrifter. • Inden maden spises, er passende vendinger gennemgået og øvet: "Can I have ..., please?" "I'd like ..., please" "Yes, please" "No, thank you - No, thanks" Maden serveres på fåde, så eleverne er nødt til at tale med hinanden for at få noget på tallerkenene.

Forslag til evaluering	Forslag til undervisningsmaterialer
<ul style="list-style-type: none"> • Alle elever skal have tegnet og skrevet deres egen opskrift. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Maden skal være rigtig tillavet efter opskrifterne. • Eleverne får kun noget, når de beder om det. <p>Når forløbet er afsluttet skal det hele evalueres sammen med eleverne. Hvis det er muligt bør, det foregå på modersmålet.</p> <p>Eleverne skal fortælle, hvad de kunne lide at gøre, og hvad de ikke kunne lide at gøre, og hvad de gerne ville have brugt mere tid til eller brugt mindre tid til.</p> <p>De skal fortælle hvilken historie, de syntes var den bedste og hvorfor.</p> <p>De skal fortælle, hvad de har lært, og hvad de nu kan tale om på engelsk.</p>	<p>mad - indkøbt til dagen Tallerkener, glas, bestik Opskrifter</p>

